

PROGRAM NA II. ČTVRTLETÍ 1992

8. 4. 19,30 beseda ve Středisku motorismu Zetor, Brno-Líšeň
18. 4. 19,00 večer s dánskými soubory - účastníky festivalu FOLKLORE '92 - v místní klubovně na Okružní ul. 17, předposlední zastávka tramvaje čís. 15, budova místní klubovny je před družstvem Drutis, naproti zastávky tramvaje /je to pod Lesnou/
Bude-li nám tato místnost vyhovovat, budeme tam konat pravidelné besedy!
19. 4. vystoupení ženského sboru a dvou muzikantů na festivalu FOLKLORE '92 - místo a hodina budou sděleny dodatečně
20. 4. 20,00 Divadlo brí Mrštíků - vystoupení krúžku v rámci programu Večer moravského folklóru, ve kterém účinkují soubory Sdružení přátel folklóru v Brně
13. 5. 19,30 beseda, místo bude určeno dodatečně
10. 6. 19,30 beseda, místo bude určeno dodatečně /tam, kde bude 13. 5./

NEMÁME ZATÍM SKŘÍŇKU, protože fasáda domu Opletalova 6, kde dosud visela, se opravuje, a není jisto, zda nám ji pak dovolí tam znovu instalovat. Proto prosíme všechny krúžkaře, aby nám pomohli pro skřínku hledat nové místo. Současně upozorňujeme, že informace o místě besed 13. 5. a 10. 6. musí získat ústním podáním od členů výboru.

VALNÁ HROMADA KRÚŽKU

PO 42 LETECH se konala 15. LEDNA 1992 valná hromada krúžku opět jako samostatného spolku. Valná hromada provedla úpravy ve stanovách krúžku z roku 1939, schválila zprávu o činnosti od 14. 11. 1990 a zprávu o hospodaření, schválila plán činnosti na rok 1992, zvolila výbor krúžku a revizory účtů, potvrdila stárky v jejich funkci a zvolila čestné členy krúžku. Do výboru byli zvoleni: mgr. Jan Miroslav Krist /starosta/, ing. Rostislav Viktorin /místostarosta/, Jana Hůsková /hospodárka/, Jiřina Kopřivcová /krojová hospodárka/, Helena Jagošová, Hana Janíková, Bohunka Pavlíková, ing. Miroslav Dostál, ing. Josef Pkorný, dr. Václav Štěpánek, ing. Zdeněk Fajbus. Ve funkci byli potvrzení stárce Jiří Martinek, Jiří Skála a Viktor Dynka, kteří jsou ze své funkce členy výboru. Revizory byli zvoleni ing. Josef Kučera a ing. Alois Vala. Čestnými členy byli zvoleni manželé Olga a Karel Páčovi, Marie Krejčíková a manželé Marie a dr. Miloš Bulíčkovi. Manželé Páčovi čestné členství nepřijali.

JUBILANTI

Sedmdesátiny oslavil 21. února Jaromír NEČAS, cimbalista krúžku v letech čtyřicátých, oslaví 8. května Jaroslav ONDRA, který dlouhá léta pracoval ve výboru krúžku a dodnes je věrným příslušníkem soudnej stolice.

Pětašedesátiny měl 21. března ing. Antonín BARTOŠÍK, zakladatel a dlouholetý vedoucí našich pěveckých sborů.

Pětapadesátin se dožije 8. července dr. Jan PAVLÍK, stárek v letech 1957-60, dodnes aktivní zpěvák a verbíř.

Mezi padesátnice vstoupí 11. května Marie DVOŘÁKOVÁ, dlouholetá vedoucí funkcionářka Slováčku.

Čtyřicátiny oslavil 25. února Josef PAVLÍK, hudec nejen v oboru slovácké muziky, ale i country.

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a pevné zdraví vinšujeme!

PRAŽSKÝ SLOVÁCKÝ KRÚŽEK

se nyní schází v klubu Květnice, Na Květnici 10, Praha 4. Besedy jsou ve dnech 15. 4., 20. 5. a 10. 6.

DO LEONBERGU VE SRN

odjela 31. března dvanáctičlenná skupina krúžkařů /2 muzikanti a 5 tanečních párů/, aby se tam zúčastnila festivalu gymnastického, výrazového a lidového tance. Krúžek byl na festival pozván již podruhé.

BESEDY NAD VIDEOKAZETAMI

jsme zahájili ve spolupráci s etnografickým oddělením Moravského muzea 18. března večerem věnovaným připomínce vystoupení k 80. výročí krúžku a cestám do Finska. Další večer bude 22. dubna v 18,30 hod. a bude věnován slováckému verbuňku. Besedy se konají v Moravském muzeu /Dietrichštejnský palác/ na Zelném trhu.

NEJBLIŽŠÍ FOLKLÓRNÍ SLAVNOSTI A FESTIVALY:

19.-20. 4. Brno, FOLKLORE '92, mezinárodní festival

16. 5. Sokolovna Staré Město u Uh. Hradiště, soutěž verbířů Uherskohradištska a Uherskobrodska

29.-31. 5. Podlužší ve zpěvu a tanci, Tvrdonice

30.-31. 5. Vlčnovské slavnosti

19.-21. 6. Pardubice, Folklórní festival s mezin. účastí

26.-28. 6. 47. mezinár. folkl. festival Strážnice 1992

Hudební projev Hanáckého Slovácka

V dnešní čísle Krúžkozoru se opět po letech (či téměř po letech) vrátíme k vyprávění o jednotlivých regionech Moravského Slovácka. Naposledy jsme, tuším, přestali u líčení lidového oděvu na Hanáckém Slovácku, předtím jsme ještě hovořili o Podluží. Dnes tedy dokončíme region Hanáckého Slovácka kapitolkou o jeho hudebním projevu. Zájemce o hlubší poznání písní této oblasti odkazujeme na publikaci Krajen zavádky autorů Jaroslava Kovaříka a Petra Hudečka.

Lidové písně z Hanáckého Slovácka nejsou mimo vlastní region příliš známé a rozhodně se s nimi na nejružnějších besedách u cimbálu téměř nesetkáme, na rozdíl např. od písní sousedního Kyjovska či Podluží. Je to škoda, neboť tyto písně mnohdy zachovávají svou zvláštní, archaic- kou podobu a zejména táhlé písně s vojenskou tematikou patří k tomu nejlepšimu, co kdy na Slovácku vzniklo. Vzhledem k tomu, jak jsme si již dříve řekli, že obyvatel- stvo Hanáckého Slovácka není jednotné - část hovoří již dialektem s prvky slováckými, část ještě dialektem s prvky hanáckými, není jednotná ani melodika, ani harmonický zá- klad písní. Pro obce, kde se hovoří slováckým dialektem, jsou do určité míry typické písně molové. Jestliže v zá- pisech z této části našeho regionu není vliv sousedního Podluží příliš zřetelný, pak například na Ždánicku se sou- sedství s Kyjovskem v písních odrazilo, především v tempu a v duvajovém rytmu skočné, která zde ale není párovým tan- cem. I když v nářečí obcí na Ždánicku je zřetelná přítom- nost hanáckých prvků, písně zde zapsané mají výrazné rysy s vé příslušnosti ke Slovácku. Ne tak na Kloboucku, které více odráží vlivy sousedního Brněnska či Hané. K dnešní-

mu charakteru písní na Hanáckém Slovácku uvádí náš přední folklorista následující poznatek: "Mezi tanečními písněmi je zde proti ostatnímu Slovácku ve značné oblibě tříčtvrťový takt. Místní dvoučtvrťový točivý tanec totiž dávno vymizel z běžného repertoáru, zůstala je tříčtvrťová zavádka a tak snad i pod tímto vlivem převažují mezi zapsaným materiálem písně valčíkové."

K tanečním písním dnes můžeme zařadit písně zavádkové a písně k mužskému sólovému tanci skočná.

Tancem, který dnes charakterizuje Hanácké Slovácko je zavádka. Je to slavnostní obřadní tanec, který dnes ve většině obcí představuje vyvrcholení hodů. Je to kráčívý tanec na tři doby. Ještě koncem minulého století jej doprovázela výlučně dřevěná muzika, jejíž složení se příliš nelišilo - na Kloboucku to byl prim, kontr cimbál a kontrabas, v Brumovicích, alespoň podle zápisů, housle, cimbál a dva klarinety. Vzhledem k tomu, že již tehdy dechová hudba starou hudeckou muziku téměř vytlačila, odkládali před zavádkou muzikanti plechové nástroje a hráli na dřevěné, nebo hráli pouze ti muzikanti, kteří ovládali jen nástroje dřevěné a jejichž úloha v rámci hodů spočívala jen v doprovodu zavádky a skočné. Dnes doprovází zavádku především dechová muzika za zpěvu mužů, tam, kde však iniciativu přebírají soubory, tomu může být i jinak.

Druhým typickým hanáckoslováckým tancem je skočná, mužský tanec, při němž se jednotliví tanečníci snaží co nejvýše do taktu vyskakovat a tlesknout přitom na podpatky pravé nebo levé nohy. Dnes se tančí především v době hodů. Vzhledem k tomu, že na Hanáckém Slovácku chybí dvou-

čtvrťový párový tanec, charakteristický pro jiné slovácké regiony (např. vrtěná, kyjovská skočná, danaj, sedlácká, pědlcká atd.), předpokládá naše přední odbornice na výzkum tanečního projevu Z. Jelínková, že podtočení a roztočení tanečnic, které provádí v Krumvíři tanečník na závěr svého vystoupení, by mohlo být právě reziduum tohoto párového tance. Na Hanáckém Slovácku můžeme dnes najít skočnou v trojí podobě: buďto skáče tanečník před muzikou sám, nebo vyskakuje s pomocí dívky, popřípadě i dvou dívek. Skočná mívala pevný řád. Tanečníci předstupovali před muziku jednotlivě, každý si při tom zazpíval jednu sloku. Nápěv muzikanti zopakovali, přičemž tanečník skákal jedním ze tří uvedených způsobů. Skočná se nehrále příliš rychle, převažovaly při ní durové nápěvy, podobně jako při podlužáckých hošijích.

Na Hanáckém Slovácku, podobně jako např. na Uherskobrodsku, nebyl známý typický slovácký verbuňk. Zejména od doby, kdy se mohli tanečníci jednotlivých regionů častěji setkávat na různých národopisných festivalech, především však díky verbířské soutěži v prvních ročnících strážnického festivalu, začala mužská chasa na Hanáckém slovácku pociťovat tuto skutečnost jako handicap. Proto dnes, zejména v oblastech slováckého nářečí tohoto regionu, můžeme při některých příležitostech vidět chlapce při verbuňku, který má ovšem, až na výjimky, typický podlužácký charakter. Zpívají při něm některé z četných písní s vojenskou tematikou, které tvoří na Hanáckém Slovácku skutečný písňový klenot, který by se měl stát součástí repertoáru i našeho krúžku.